

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PAL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Hódit a Csokonai-költészetére.

Már Budapesten is dalolják a dalait.

Budapest december 9.

Az igazi tehetséget nem viseli meg az idő. Tuléli korát. Kedves szavu dalosa lesz még a messze jövőben támadó nemzedékeknek is. Sőt az igazi tehetséget legtöbbször kora éri meg, kora méltányolja legkevésbé. — Szomoru példázattal szolgált erre a megnevezésre, erre a közönytől lehervasztott költő-sorsra Csokonai Vitéz Mihályunk.

Még akik ismerni vélték is: — a „rugott zsenit“, a szertelen tehetséget, a más sorsra érdemes kicsapott diákot, a lázaktól égő szegény beteg embert sajnálták Mihályban. Akinek a halála, midőn végre egy szomoru napon, az összefetrengett szalmazsákon lehunyta kiégett szemét, feltűnést, országos gyászt nem keltett. Csak némely nemesebb lélek rezdült meg a gyászhirtől, mint késő őszi szél megrezdíti a hullongó

leveleket! De bizonyára magokban ezek is így sohajtottak fel:

— Lám, ha megbecsülte volna magát ez a szegény Mihály, pap, sőt még talán kollegiumi professzor ur is válhatott volna belőle?...

És bizony sok virág támadt, sok virág lehervadt a „Nagyerdőn“, a Hatvan-utcai akácfalombostemetőkertben, amire a verselgető kóbor diáknál egyebet, nagyobbat is kezdtek felfedezni, értékelni a csendes halottban, akinek hátramaradt írásai a költészet igaz gyöngyeitől gazdagon ragyogtak a kutatók elé.

Azonban ezeket az igaz gyöngyöket méltó keretbe foglaltan csak azóta élvezhetjük, mióta Csokonai-költészetének, emlékének feltárására és ébrentartására megalakult Debreczenben a Csokonai-kör, amely kör évről-évre újabb pompáját mutatta be, újabb kincses bányáját derítette fel eme nagyszellem alkotásainak! Amely lelkes kör nemcsak itt Debreczenben, hanem országszerte fentartotta, ébrentartja, sőt fokozza az érdeklődést Csokonai a költő, az alkotó tehetség iránt.

Midőn nagy költőnknek viszontagságos életére visszagondolunk, lehetetlen meghatottság nélkül közreadni ezt a hirt, hogy a főváros egyik legnépszerűbb mulatóhelyén, a Nagy Endre-féle kabarében napok óta, estéről-estére zsufolt ház előtt adják elő, dalolják Csokonainak a nagy Lavottától megzenésített édes-bús dalait... Megható- és érdekes ez a hír már azért is, mert sokan a magyar költészetnek hanyatlását panaszolják! Panaszolják, hogy nem kell, ami igazán magyar! Pedig ime az a gyújtó, majd elandító hatás, melyet most Csokonaink költészetére a főváros „Kozmopolitánának“ mondott közönségében felgerjeszt, ellenkezőjét bizonyítja a diszbundás Petur-bánok kesergéseinek! Ime, az igaz költészet hatása alól, még század múltán sem vonhatja ki magát az idegen légkörben, más felfogásban nevelkedett nemzedék sem. Persze, ennek a költészetnek igazi költészetnek kell lenni! Ezeknek a daloknak nem megrendelésre, hanem nagy lelkeknek ihletéseiből kell felzendülni, mint amilyen zengő

VÁSÁROLJUNK FEKETE KALAP-ÁRUHÁZÁBAN.

Meséskönyvből.

Írta: Rákosi Viktor.

(Látogatásom a „Vörös Sündisznónál.“)

Nagy örömmel olvastam az újságban: a „Vörös Sündisznó“ Budapestre fog jönni, hogy az állatkertben mutogassa magát. A „Vörös Sündisznó“ hőstetteiről már gyermekkoromban sokat olvastam. Ezt a nevet ugyanis egy rettegett indián törzsfőnök viseli, aki hajdanában sok szegény fehér embernek lenyuzta a feje bőrét.

Most azonban vége van már a régi dicőségnek. Nagyon megapadt már a hős indián főnökök száma. Akik élnek, egészen rendes polgári emberek s azzal keresnek pénzt a maguk és családjuk fönntartására, hogy cirkuszban vagy állatkertben mutogatták magukat, táncukat, hareukat, furesa ruhájukat.

Azt is olvastam, hogy az indián főnöknek van egy okos, kitanult kutyája s azért elhatározta, hogy én is magammal viszem az én Pumi kutyámat. Ez a Pumi kutya igen tudományos, derék és bátor állat volt. Mindjárt el is mondom egy esetet róla.

Egyszer egy dunai kis hajón mentem át Budára. Nagy szél fujt és a kalapomat a

vizbe sodorta. Pumi kutyám azt hitte, hogy a fejemet vitte el a szél, kapta tehát magát és egy-kettő, a vízbe ugrott, a kalapot a szájába fogta s elkezdett a hajó után uszni.

Ebből is látszik, hogy a kutya mennyivel bátrabb, mint az ember. Huszonnégy ember és egy kutya volt a hajón, a huszonnégy ember meg se mozdult s az egy kutya a kalapom után ugrott.

Odaléptem a kapitányhoz és így szóltam hozzá:

— Kapitány ur, állítsa meg a hajót, hogy a kutyát fölvehessük.

A kapitány vállalt vont.

— Egy kalapért meg egy kutyáért nem állithatom meg a hajót.

— Hát mikor állítja meg?

— Ha egy ember esik a vízbe.

Mit volt mit tennem, ha nem akartam, hogy derék kutyám odavesszen? Gyorsan ledobtam a kabátomat és egy-kettő: a kutya után ugrottam. Erre aztán megállították a hajót és kiháláztak bennünket. A kapitány persze dühös volt, a közönség éljenzett, én meg akkora náthát kaptam, hogy aznap nyolevanháromat prüszentettem.

Ezt a kutyát vittem ki magammal az állatkertbe, hogy a „Vörös Sündisznó“ kitanult kutyájának ügyességét láthassa. A „Vörös Sündisznó“ teljes hadi díszben fogadott.

Gyönyörű tollas sörény huzódott végig fejétől kezdve le a háta közepén. Arca vörösre volt festve s kezében dardáját villogtatta.

— Jó napot, főnök ur! Hallottam az ön nagy hírét s óhajtottam önnel megismerkedni.

Az indián főnök mormogott valamit és kezét fogtuk.

— Főnök ur, igyunk egy pohár sört, az ön egészségére.

— Nem bánom, — szólt a főnök és sátra előtt a földön helyet foglaltunk.

Fütyentetem. Pumi megörített és két hátulsó lábára állt és három üres poharat hozott oda. Kezét mi elénk, egyet pedig az indián kutyája elé tett. Intettem a pincérnek, aki tele öntötte a poharunkat sörrel.

— És a kutyája mit iszik, főnök ur?

— Nagyon szereti a cukros limonádét.

Természetesen a kutyának hozattam egy limonádét.

— Miközben a sört ittuk, megszólalt a főnök:

— Engedje meg, fehér ur, hogy én önt viszont béke-pipával kínáljam meg.

— Kérem, csak tessék.

Az indián kutyájához fordult és így szólt:

— Kruesi, kraesi, makrapipu!

Akkor hallottam először, hogy milyen

Kugler cukorkák

főraktára Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében Kossuth-utca 11.
Karácsony és újévre legalkalmasabb ajándék.

varázsdalok a Csokonai-Vitézünk és Lavottánknek Budapesten most ünnepelt, most tapsolt dalai is.

Kedves az is, hogy a Nagy Endre-féle Csokonai-kabaré szereplői közül az egyik, Medgyaszay Vilma Csokonai-szülőföldjéről való, debreceni származású kiváló művész, aki mint „Tinánynak“ a szent hegyek közül kiszállott „riadó leánya“ a fővárosi közönség előtt gyújtó hatással hirdeti, dalolgatja dalait — a főváros megígéztet közönsége előtt — egy a magakorában meg nem értett, félreértett igazi nagy poétának.

... Bizonytal mondok: — vannak még csodák! Törriennek még csodák. Csodás tüneményei, századok múltán is csodás kihatásai nagy szellemeknek. Nagy lelkeknek!

Móricz Pál.

Politikai híreink

Wekerle a királynál.

Ujabb királyi kihallgatások.

Khuen-Héderváry előterben.

Budapest, dec. 9.

A közvetítő kormány terve tehát meg-hiusult. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett, hogy a királynak bejelentse ennek az utolsó megoldási mód-nak a zátonyra jutását és bejelentette azt is, hogy most már a kormány nem tud utódot ajánlani, hanem egészen a király kezébe teszi le a döntés sorsát.

Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsbe megérkezve, a Magyar Hazba szállt meg, — ahol Vertessy államtitkár jelentését fogadta. Azután a külügyminiszteriumba ment s ott hosszú tanaeszközt folytatott gróf Achren-thal közös külügyminiszterrel, aki a kancellári jogokat bitorolva, allandóan beavatko-zik a magyar valóság dolgába.

Déli tizenket órákor jelent meg Wekerle a Hotburgban, ahol a király nyomban fogadta a miniszterelnököt.

szép az indián nyelv. A kutya nagyszerűen megértette. Eltűnt s néhány pillanat múlva megjelent p paval a szájában. Az indián meg-tomte, ragyujtott. Hármát szippantott belőle, átnyujtotta nekem, én is hármát szippantot-tam és visszaszolgáltattam a vörösőrűnek.

Es ekkor következett valami, amit még soha elemben nem láttam. A főnök egy hatalmas füstkarikat fújt, intett s a kutya keresztül ugrott rajta. — Ugyanezt meg-tette két, sőt három új füstkarikán ke-resztül is. Pumi majd elajult bamulatában és ingységében, úgy hogy egy kis sorrel nyakon kellett legyintnem, hogy magához térjen. Mikor aztán magához tért, folegye-nesedett, az indián kutya elé lépett s bamu-lata jeleül meiyen meghajtotta magát. Azu-tán én rá néztem esdő tekintettel, mintha arra kért volna, hogy fujjak neki én is füst-karikákat, majd ő is megpróbálja az indián kutya tudományát.

Fujtam is, de az én füstkarikáim oly kicsinyek voltak, hogy legfőbb egy szu-nyog bujhatott volna át rajtuk. Pumi ki-csinylően nézett végig rajtam, világosan lát-tam, hogy ebben a pillanatban a rézbőrű fajt jóval többre becsüli, mint a fehérbőrű európaít.

A politikai világban egészen biztosra veszik, hogy ez audiencia sem hozza meg a várva-várt döntést. A kormány környezeté-ben azt hiszik, hogy most a királyi kihall-gatások egész sorozata fog következni s a király döntése csak ezek után, a jövő hét közepére várható. December tizenötödike az a datum, amelyet a királyi elhatározás pub-likálásának napjaul mondanak. Addig meg-törtennek az újabb audienciák, amelyekre meghívást — mint mondják — leginkább a régi rendszer emberei fognak kapni. A leg-határozottabban beszélik, hogy gróf Khuen-Héderváry kap megbízást a kormányalakít-ásra és valószínű, hogy egyelőre az ő fel-adata is csak az lesz, hogy az ügyek vitele mellett közvetítse a tárgyalásokat a parla-mnt és a korona között.

Ugyanez a feladata volt tudvalevőleg a Fejérváry-féle darabontkormánynak is, amely előbb tényleg „kibontakozott“, de azután csakhamar rálépett az alkotmány elleni me-rényletek útjára. Gróf Khuen-Héderváry sem fog habozni ettől az iránytól. A granic-ár annyira biztosra veszi kinevezését, hogy már osztogatja a miniszteri tárcákat. Politikai körökben beszélik, hogy Sándor Jánosnak, gróf Tisza István sógorának és államtitká-rjának a belügyminiszterséget, gróf Serényi Bélának a kereskedelmi tárcát, Barzevicsy Albertnek a kultuszminiszterséget, Tomasi-cs Miklósnak a horvát miniszterséget már föl is ajánlotta.

Mig tehát Bécsben ily módon szinte bizonyosra veszik, hogy a jövő hét közepére meglesz a darabont-kormány mintájára a granic-ár-kormány, itt ugyancsak újból ké-szül valami kibontakozási akció. Ezt mutatja az az aradi távirat, amelyet a felhivatalos Magyar Távirati Iroda adott ki és amely így hangzik:

Barabás Béla orsz. képviselő szomb-aton este, Justh Gyula vasárnap délnél és gróf Tisza István vasárnap este jelen-tették Aradra való érkezésüket. Hír szerint gróf Tisza István hétfő estig marad Aradon.

Illetékes helyről azonban úgy értesü-lünk, hogy ennek a táviratnak semmi ér-telme sincs. Justh Gyula Makon volt és on-nan ma Aradon keresztül Budapestre utazott és este meg is érkezik. Barabás tegnap ér-kezett Aradra, Tisza pedig Erdélyből jövet érintette Aradot. Találkozásról szó sincs.

A Varga-párt felsülése.

Kis levelke, drága, kis levelke.

Nem kell az olcsó kitüntetés.

Debrecen, december 9.

A megboldogult Varga párt még min-dig nem adta fel a reményt, még mindig bi-zik a bibliai esodában, amely halottaiból fel-fújja támasztani azt a politikailag képtelen, önző célokért összeverődött csoportot.

Tudós János dr. országgyűlési képviselőnk és a függetlenségi párt fényes győzelme óta egyebet se tesz a bukott Varga-klubb, mint hogy titokban folyton-folyvást folakarja élesíteni ezt a debreceni közélet piacán el-égett, politikai főnix-madarat. Pedig ennek a esoda-madárnak hamvaiból sohasem lesz többé eleven állat. A bukott Varga-párt akcióját lehetetlenül teszi a politikai becsületlől és az igazi függetlenségi eszméktől áthatott deb-receni polgárok józansága.

Ennek dacára az ugynevezett intéző-bizottság még most is elakarja hitetni, hogy a bukott párt amolyan leányka, aki nem halt meg, csak alszik. Erre mutat legalább az a lázas, de eredmény nélkül való, titkos szer-vezkedés, amit a Varga-párt esatlósai szóval és írásban kifejtenek. Persze, nagyratörő fel-

támasztó kísérletük hajótörést szenved a deb-receni lelkes polgárság hazafiasságán, amely tömött sorokban küzd az önálló bank s a többi függetlenségi eszme megvalósítása mellett.

Legújabbán egy derék, hazafias polgár-társunk, Balogh János, pártunk kiváló tagja kapott barátságos meghívást arra, hogy lép-jen be az intéző bizottságba. A kis levélkét Varga Lajos dr. „elnök“ intézte és írta alá hivi nevében. Balogh János párttagunk ter-mészetesen válasz nélkül borítékba tette a nyájias felszólító levélkét, jelezve, hogy a megható kitüntetés nem fogadja el. Ellen-ben szerkesztőnkhez intézett egyenes, nyilt becsületességgel megírott levélben adja tud-tunkra a diszes „állásról“ történt lemondását. E levél tartalmát itt közöljük pártunk tag-jaival s az olvasókkal:

Tekintetes szerkesztő ur!

Legyen szives becses lapjában helyet adni alábbi sorainnak.

E hó 6-án levelet kaptam „dr. Varga Lajos elnök“ aláírással, amelyben értesítenek, hogy intéző bizottságuk tagjává választottak.

Miután engem ehhez a párthoz semmi-féle kötelék nem köt, a megitisztetésből nem kérek.

Debrecen, 1909. december 7-én.

Balogh János.

Ehhez a levélhez, — azt hisszük, — nem kell több kommentár. A bukott párt jobban tenné, ha raktáron levő papir- és tentakészletét ilyen hiábavaló, meddő szer-vezkedésre nem használná fel.

A városházáról.

Eskütétel. Dr. Vásáry István és Zöld József joggyakornokok, akiket a minap nevezett ki Weszprémy Zoltán főispán, ma délelőtt tették le a polgármester kezébe a hivatalos esküt.

Jégpálya a Nagyerdőn. Ismeretes, hogy a Tornaegylet a Nagyerdőn jégpályát akart létesíteni. A város a szükséges hozzá-járulást nem tagadta meg a Tornaegylettől, azonban az idő már nem alkalmas és nem elegendő arra, hogy még ez évben létesít-hető legyen a jégpálya. Az idei szezonban csak ideiglenes koresolya-tér lesz. A szük-séges terület vízzel való ellátására ma dél-után próbaszivattyuzás volt. A földet agya-golni fogják. A szükséges költségek fedezé-sére a tanács 1000 koronát szavazott meg.

Varosatyá választások. A Csapó és a Péterfia utcai kerületekben elhalozás foly-tán meg-eresedett bizottsági tagsági helyeket szerdán, folyó hó 22-én fogják betölteni. Az erre vonatkozó felhívást a polgármester teg-nap becsátotta ki.

EGYHAZ, ISKOLA.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deak Fe-renc-utcai izr. templomban az istenisztelek — további rendelkezésig — a következő idő-ben fog kezdődni: Péntek este 4 órákor, szombaton délelőt 9 órákor, délután 3 óra-kor, köznapon reggel háromnegyed 7 órákor, este 4 órákor.

Karácsonyi vásár megnyílt

VIDA MIKLOS Bartha Kalman utóda

női divat-, pipere és rövidáru üzletében

a SZALLAGKIRÁLYNÉHOZ, Debreczen, Városház alatt

A VÁRMEGYÉBŐL.

Lengyel Endre
1844—1909.

Hajdudorogról rövidke kis telefonjelentés adta tudunkra a szomorú hírt: *Lengyel Endre gör. kath. püspöki vikárius befejezte üdvös, áldásos, munkás életét 65 éves korában.*

A görög katolikus világnak egy munkás tagja szállott sirba Lengyel Endrével. A nyíregbei születésű papfiu korán feltűnt tehetségével tanulótársai közt s különösen a theológián jósoltak neki nagy jövőt. Pályája elvégzése után Nagykállóba került, onnan Hajdudorogra s ott érte őt a díszes kinevezés.

A vikárius hosszabb idő óta betegeskedett s tegnapelőtt érte utól a halál. Temetése ma délelőtt tíz órakor ment végbe.

A gyászmisét Papp Antal pápai praebatus végezte, a gyászbeszédet Ruttkay Gyula nyíregyházai főesperes tartotta, a hamvakat Ujhelyi Andor dorogi plébános szentelte be.

Az elhunyt egész életében munkás tagja volt az egyháznak. A közéletben is szerepelt s Hajdúvármegyének hosszabb idő óta törvényhatósági bizottsági tagja volt. A debreceni görög katolikus egyház képviselőtében Papp János lelkész és Legera Jenő segédlelkész, a vármegye képviselőtében Kovács Gyula alispán és Orosz Endre árvaszéki elnök vettek részt a végtisztességtételben.

Véres verekedés a csárdában.

Halálos botütések.

Debrecen, december 9.

A koresmai virtuskodásnak ismét újabb áldozata van. Két nádudvari fuvarosember ez újabb végzetes eset szereplője, akiknek virtuskodása egyikőjük halálával végződött.

Ez újabb koresmai párbaj meséje régi: F. Nagy Lajos és Dobi István fuvarosok december elsején mikor már dolgukat végezték, elmentek Nádudvar egyik csárdájába borozgatni. Más uton mezt mind a két ember az ivóba, de a végzetes balszerencse itt összehozta őket.

A két ember külön-külön bort kért és csendesen iszogatni kezdtek. A bor mellett egyre hangosabb lett a beszélgetésük, majd pedig szóváltásba elegyedtek. Békésen nem tudták elintézni az ügyet és így kenyértörésre került a dolog.

— Ki innen a koresmából! — Kiáltották Dobi István felé.

Ezupon megragadták Dobi és a koresmából kidobták. Dobi nem hagyta abba a dolgot és bosszút forralt Nagy Lajos ellen. Megvárta míg ellenfele eltávozott a koresmából s botjával rátámadt és oly nagy ütéseket mért F. Nagy Lajos fejére, hogy eszméletlenül roskadt össze.

Ugy vitték barátai F. Nagy Lajost, akinek állapota azóta súlyosabbra vált. Míg végre, mint tudósítónk jelenti, tegnap reggel sérüléseibe belehalt.

Csöd. Id. Kiss Gábor hajduböszörményi gőzmalomtulajdonos csödot kért maga ellen. A h.-böszörményi kir. járásbírótság csödbiztosul Álmos Zoltán kir. törvényszéki bírót, tömeggondnokul pedig dr. Kutassy Sándor

ügyvédet, ennek helyetteseül pedig dr. Csáthy Dezső helyettes ügyvédet rendelte ki. — A követelések bejelentési határideje 1910. február 21.

A régi diákeletből.

Mulatozások a „Fehér Ló”-ban.

Torday Gáborék, meg a mészároslegények.

Az öreg kollégium kongó folyosóiról már letűntek azok a cizmás, dolmányos, szakállas, marcona diákalakok, akik tele erővel, tele érzéssel: olyan eredeti magyar diákeletet teremtettek, eltek az öreg fiúk között. A boltives cétusokban, melyek pipafüstől sárgult falára verseket firkáltak fel a diákpótlák.

Mikor még Torday Gábor, a felejthetetlen emlékü debreceni híres ügyvéd, testvérével együtt az öreg kollégiumban „nagydiakoskodott”, romlatlan szilaj erejében pezsgett a diákelet. Virágozott a tuzoltó-egyesületük is, mely hasznos egyesület volt, mert a gyakori tűzveszedelmeknél a nagy nyilvánosság előtt mutathattak próbát — diákuraimék — izmaikuak erejéről, találékonyságuknak fűréségéről... De napirenden voltak a csinytevések, a virtuskodások. A kerekfejű, eleven eszű két Torday-testvér vezetett ezekben. Ha inni, ha dalolni, ha verekedni kellett, Tordayék voltak a vezérek. Professzor uraimék megbizonyíthatták, hogy azé t a tanulás dolgában sem előzte senki a Tordayakat, akik a diák-közletségben olyan tekintélyes állásokat töltöttek be, mint a „nagybotosi” és a „kisbotosi” tisztség a tuzoltótestület kebeléből.

Az egyik este nagy muzsikaszó hallatszott ki a régi „Fehér Ló” fogadóbol (jelenleg ez a vármegye háza), kissé kaptos fővel, magánosan arra kódorgott az egyik Torday-testvér, Gábornak a bátyja, a „nagybotos”. És a gyönyörű muzsikaszóra becsábult a vendégfogadó nagy „szalájába”.

Öreg Boka Károlyék cifráltak a nótákat. Törött üvegek között, felborogatott asztalok szomszédságában nagypénzű, hatalmas szal mészároslegények duhajkodtak ott. A „kellnerek” is szepegeve szolgálták ki őket. Az élőfába is belekölöztek volna ezek, nemhogy a vesztére betévelyedett öreg diákba:

— Mit csavarogsz itt, te tintásujju?

— Ki esukuak a kollégiumból, hé! Te brugó-rágó...

A csufondáros szavakkal tüstént repült a boros palack is a diák felé, aki a maga részéről szintén nem hagyta bordában a vásznat.

— Jó lesz hallgatni, ti pocakosok!

Már akkor egy szép szál legény elébe ugrott a diáknak. Bőmbőlő hangon biztatták a cimboráit:

— Miska! Mázold a falhoz azt a tintanyaló diákot.

Azonban másként végződött a mérközés. A diák Miskát mázolta a padlóhoz. Csakugy nyekkent a Mihály... Mint szilaj szelindek, a többi cimborák úgy támadtak a diákra. Aki két nehéz széket markolt fel és ameddig a csizmaszárába nem szurtak egy kést, állotta a rohamot! Am akkor kihátrált az ajtón... Meg sem állott a kollégiumig. A „cétus”-ban többek társaságában éppen bent találta Gábor testvérét.

— Hát tégedet mi lelt? tudakolta testvérétől Gábor. Ekkor a testvér előadta, hogy mi történt vele a „Fehér Ló”-ban,

— Hiszen, még a kés is bent van a csizmaszáradban! szólt az egyik diák s ahogy kihúzták a kést, a csizmaszár oldalán kibugyvant a vér is...

— Hejnye! Torday Gábor megcsóválta kerek nagy hun-fejét... Gyerünk testvér! — Mink is megyünk! kurjantották a diákok s már ugrottak a sarok felé, ahol Gábor diák testvérével két emberséges, ólommal is beöntött fejű árvatölgyfa botot választott ki a tekintélyes konponya kopogató gyűjteményből.

Gábor diák rájuk mordult:

— Még csak az kéne, hogy ti is csuffá tegyetek minket... Ez a mi esá ádi ügyünk! Szégyen volna, ha még mi is a debreceni nagy botos, meg a kis botos ilyen sorban segítségre szorulnánk! Akkor inkább a kollégium düjön össze!

Neki indult a két Torday Testvér! A többi diák a homályban csak távolról kullogott utánok... Bent a „Fehér Ló”-ban harsogott a zene. Veszekedettül kurjongattak a dubaj mészáros legények, amikor egyszerre váratlanul közéjük toppant a két fránya diák... Mintha ketté vágták volna hegedük hurját, elnémult a zene! Elnémult a kurjongatás! De nem sokáig tartott ez a féltelmes csend. „Jaj” ordítások zajdultak fel! a nagy puffogást kint az utcán is hallották a Tordayék után sompolygott diákok! Majd esőrompölve szakadt fel az utcára nyíló ablak... Véres fővel ugráltak ki a megörkönyödött mészáros legények. Mások a padlón nyultak végig.

A nagy botos meg a kis botos Torday néhány rettenetes fordulással tisztázták a „diák becsületbeli ügyet”. Régen, a fokosnak fénykorában ilyen kemény legények voltak a debreceni híres diákok.

Irodalom, művészet.

Régi tavasz vágya.

Irta: Simonka György.

Jó nők, öreg nők, búsak, szerények, szomorúságát érzik a szegények. Bolond vigágát érik a szegénynek. Jó nők, öreg nők: elzüllött remények.

Fájnak a szerelemszülte komoly ráncok, holt mámorok, hajnali táncok. Elzüllött remények: jó nők, öreg nők, azt a régi tavaszt áthervadni újra ó be szeretnék! ó be szeretnék!

Lesznai Anna versei.

★

Lesznai Anna első könyvét, a „Hazarjáró” verseket kétféle borítékban is adja a „Nyugat”, melynek kiadásai boldogan jelentik az unottan egyforma, lelketlen, formatlan könyvfedelek hunyát. Erős és dacos sárga az egyik boríték, veresen piros betűkkel, a másik fehér, biedermaieres rózsákkal és fekete betűkkel. Ahogy olvasom Lesznai Annát, ez a sok szín tobzódik a szemem előtt s hol asszonyi voltára gögös, akaratos aszszony, — hol a moso yzó, napsugaras hajz leány, — hol a tépelődő, ideges és bágyadt nő képét rakják ki apró szinfoltokban. Talán sok uton jár Lesznai Anna, talán sokról vizsgál is fordult már, — többelkü versei nem adnak egységes hangulatot. Vergődő és önmagába néző, befelé virágozó, szimokat bontó lelke az, mely legjobban megfogja a mi lelkünket, — a nőirolnál szokatlan erővel zendülnek fel nála a nagy, ismeretlen lelki talányok indulói. — Nem affektál férfi-érzéseket, mélyről, sokszor azonnómó könyvesen és veresen hoz fel valamit a szivéből. Szereti különösen a maga jelen hangulataihoz mult, ó-idők képét háttérül felidézni. Szereti az időben, térben a messzít. Dédanyjáról szól, ki rá sem ért a szerelemre, hát ünneplő ruhájával együtt sok, el nem szeretett illatos vágyát elzárta — jó lesz majd az unokának — s most neki:

Uj! „Foto-Glob” Uj!
Batthányi-u. sz. 6.

MEGNYILT
Külföldi tanulmányok alapján villanyfényvel berendezett
fényképezési műterem.

Nyitva reggel 8 órától este 10 óráig.

Interieurök, Exterieurök, Arcképes levelezőlapok és igazolványok 24 óra alatt készűlnek.

Rég elfeledt tavaszoknak rózsafája nyit szí-
[vemben,
Osmertlen dédanyáknak ifjusága ébred ben-
[nem.

Igazi, fájó asszonyérzést: a tűnő idővel
tűnő szépség, a hervadás szomorúságát elfoj-
tott hang, esőndes szavu hegedűn zokogja
el Lesznai Anna Tükör előtt: Vállalva ezer
hidig éltet, nem bánja, ha nem is szeretnék,
csak lehessen mindig úde az arca, állhasson
mindig változatlan, örök díszben a tükör elé,
mint az Anunzio dogarassája. A hosszú
várakozás gyötrően gyönyörű, édes fájdalomát,
az elgondolástól a teljesülésig tartó fáradt,
messzi út keservét, a magamagismerés vonzó,
őltitka keresését bánatos, szelid melódiák-
kal suttogja a fülükbe. Gerjedő nagy vá-
gyakozásban tud szeretni nőni a kis, törpe
fakón, magas, dőlceg sudárba szokkeni s
nyitni, virágozni, elmimorosítani. Sok, sok
hur van a lyráján, aggódó és gyöngéd ke-
zekkel hozzá-hozza ér mindegyikhez. — Sok-
szor úgy érezzük verset, olvasván, mint
valami távoli éneket, melyet pusztáról ker-
get városba szél, vagy elsüllyedt városok
templomainak földalatt megzengő harang-
ját. — Rímei nem ékesgetett, nem cí-
comás esikéit szeretnék letépni a dallai
testéről s keresett szavak túllbetétjeit, him-
zett rojtjait leszagadni róla, hogy érezhes-
sük a meleg, eleven élet lüktetését alattuk.
Szeretnék könyvének néhány oldalát elfe-
lejteni, nem látni, hogy ne zavarja semmi
az élvezetünket, néhol a „Lys rouge“ kőszá-
kötőjére, néhol új magyarokra érezzük
vissza, de aztán hull a sok gazdagon fosztott
asszonyrész, szirom s eltelik szemünk, lel-
künk boldog puha illatokkal.

Lesznai Anna nem tagadja meg versei-
ben asszonyvált, vannak friss földben mély-
ről szántott gondolatai, hangulatait megtörés
nélkül sugározta lelkünkbe, költő, szép,
melegséggel teljes, magyar költő s ha nem
is ver fel viharokat bennünk, elgondolkoztat,
elringat szelid és finom tavaszi melancholi-
ába. Költészete gyümölcsérlelő nyarat hisz-
szük és vájuk.

A könyv előkelő kiállításban a Nyugat
kiadásában jelent meg, az ára 2 korona.

Dr. Kuthy Sándor.

Kézrekerült betörő.

Pikkoló. a pikkoló...

Visszajött Debrecenbe.

Debrecen, december 9.

Azok a nagystilű szélhámosok, betörők,
tolvajok, akik sokszor gazteitük miatt világ-
híre tesznek szert, már kis gyermek koruk-
ban kezdik meg pályafutásukat. Kiss Jenő
pikkoló is, akit tegnap letartóztatott a debre-
ceni rendőrség még csak 14 éves és máris
számos betörés, lopás terheli lelkét.

Kiss Jenő a 14 éves herecegek pikko-
lója az országban majdnem összes városait
bejárta. Mindent csak annyi ideig tartó-
zkodott, ameddig alkalma nem nyílt a lo-
pásra, azután pedig a városból megszökött.
A jeles tolvajeseményt a rendőrség mindez-
ideig nem tudta kézrekeríteni, oly ügyesen
csinálta manipulációját. Debrecenben a száll-
loda, kávéházi helyiségekben jól ismerték
hírből a fiút, aki ma a pincéri kar nagy
meglepetésére beállított a Törő-féle vendég-
lőbe, ahonnan mindjárt a rendőrség bünygyi
osztályára kísérték.

Az elfogott tolvaj pikkoló pályafutásá-
ról részletes tudósításunk a következő:

A betörési és tolvajlasi körut Hajdu-
szoboszlón kezdődött. Ott az Otthon kávé-
házban volt alkalmazva s állítása szerint
onnan tulajdonított először vagy negyven
koronát s rögtön meg is lépett. Innen Kar-
cagra ment, majd Hajduböszörménybe s az-
után Budapestre. Természetesen nem gyalo-
gosan, hanem vonaton, még pedig II. o. zta-
lyon. Volt pénze bőven, hiszen mindenütt
szerzett valamit.

Budapestről Körömdre zónázott le. Itt
sikerült egy biciklire szert tenni s azon
karikázott el Pápara, onnan pedig a kerékpár-
árából utazott Budapestre, ahol a Nyugati

pályaudvaron szállt ki s mindjárt lopott is
ott vagy 20 koronát. De itt nem maradt so-
kára a ravasz fickó, mert tudta, hogy a fő-
városnak jól szervezett detektiv-testülete van,
elment tehát Szegedre, majd Kecskemétre,
onnan vissza Budapestre. Ezek azonban pá-
lyájának csak kisebb rendű állomásai.

A legörd-kesebb esete Nagyszombaton
volt. Ott Hereg Ignác vendéglőstől három
elefántesont biliárd golyót tulajdonított el. —
Ezekkel Mi-kolera szokott. Miskolcon meg-
vételre kínálta a biliárd golyókat.

— Honnan vetted ezeket? — kérdezték
tőle.

Hereg Eszterházytól kaptam Debre-
czenben, akinek én voltam a legkedveltebb
piccolója, — felelte a fiatal csirkefogó.

Elhitték neki és megvásárolták tőle a
biliárd golyókat.

Legutóbb Kassa városát szerencsétlente
Kiss Jenő látogatásával s onnan érkezett
tegnap Debrecenbe. Itt már a rendőrség elő-
zőleg intézkedéseket tett a kis tolvajkirályfi
kézrekerítése végett. Ertesítette a kávéházak
és szállodák személyzetét, hogy bárhova be-
vetődne, azonnal kísérjék be a bünygyi osztá-
lyra.

A visszatérő bűnös utját a Törő-féle
vendéglő felé vette, ahol a pincérek lefűlel-
tők s nagy grandiummal vitték a bünygyi
osztályra. Itt letartóztaták s tegnap délelőtt
hallgatta ki Mile Pál tb. rendőrkapitány.

Kiss Jenő nem tagadta a bűnét. Jó-
kedvű volt kihallgatása alatt s folyton mo-
solygott, amikor egy-egy sikerült stiklijét el-
mondta.

A kihallgatás után Kiss Jenőt, akinek
nem kevesebb, mint 54 betörés terheli lel-
két, a rendőrségről a kir. ügyészség fogházába
kísérték át.

UJDONSÁGOK.

Mintha tavasz volna.

*

Napok óta napsütés, tavaszi idők
járnak, langyos szellők fujdogálnak s
minden olyan derült, olyan mosolygó...

Mintha tavasz volna! Nem olyan
borongó, bus az utca képe. Vidámabb a
járókelők arca, elevenebb az élet. Nem
zarkózik senki a jó meleg szobába, mert
a kacér napsugár kiesalja a falak közül.
A Piac utcai korzó ép oly színes, mint
tavasszal, avagy nyáron. Délben, a ta-
vaszi napsugárnál s este a gázlámp fé-
nyénél hulláznak a korzózóok tarka népe.
A hölgyek könnyű blúzokban járnak s
erre veszik fel a divatos ősz, téli kabá-
tokat, hogy így legalább külsőleg mutas-
sák, hogy már itt az ősz s közelg a tél.
Olyan ez az ősz, mint egy negyvenéves
asszony kacérkodása.

Oda van már a tavasz varázsa.
Kopaszak a fák agai, a szellő nem hord
akác illatot. Csak a virágkereskedők
kirakataiban mosolyognak felénk a hal-
vány virágok s a bájos leánykák keblén
a csinált ibolyavirág csokor.

Az idei furesa tél azonban nem
csak itt Debrecenben kacérkodik.

A fővárosban tegnap éjjel zuhogó
zápor és villámlás volt. Mátészalkán
pedig, — mint írják, — a kék égbolton
gyönyörű szivárvány tűnt fel, amely
mintegy tíz percig volt látható. A ker-
tekben újra rügyeznek az orgona fák és
sarjad a fű a téli rögökből.

Mintha tavasz volna! Oly gyönyörű,
napsütéses napok járnak. Mily szép le-
het most künn e visszatérő verőfény a
magyar mező felett! Mily gyönyörű le-
het ott az ősz!

Pedig már itt az ősz s már itt van
december s közelg felénk tél apó. Korán
száll le az est, a ködös, hűvös, ősz este,
mint én reám szállt le a gyász, a bánat.
(n-f.)

— Kinevezés. Dr. Szabados
Ferenc, Dakó Kálmán és Zivuska
Andor debreceni lakosokat a keres-

kedelemügyi miniszter fogalma-
zókká a MAV. debreceni üzletve-
zetősége kerületébe kinevezte. Zi-
vuska Andort olvasóink hangulatos
költeményeiről, melyek lapunk és a
debreceni sajtóorgánumok hasáb-
jain jelentek meg — előnyösen
ismerik.

— Gronemann-hangverseny. Grone-
mann Johanna müncheni dalénekesnő szer-
dán este tartotta a Zenekedvelők köre által
rendezett hangversenyét. Fényes közönség
gyűlt össze a Bika-szálloda dísztermében,
hogy meghallgassa Joachim Amália és Schrö-
der Mária dícsőséges multu tanítványát. A
keddi hangversenytől fáradtan, eltörődve, hall-
gatta meg a közönség a 9 órára már leper-
gett műsort. A művésznő a dalokat, melye-
ket a debreceni zeneértő közönség igen ki-
váló énekesnők által már több ízben hallott,
Massenet, Wolf, Giordani, Schubert, és Ni-
kolai szebb alkotásai közül választotta ki. A
diztingvált izléssel és keresetlen egyszerű-
séggel előadott számokat jóindulattal fogadta
a közönség s sok tapssal honórolta a kétség-
kívül élvezetes dalokat Különösen Massenet
„Elegie“-je és Giordani „Caro mio“ című
darabjai tetszetek. (D-a.)

— A bajusz a hadseregben. A Bud.
Tudósító közli: A hadügyminiszter rendelet-
ben hívja föl az érdekeltek figyelmét a ru-
házi szabályzat előírására, amely a hadse-
reghez tartozóknak megtiltja, hogy bajuszok-
kat nyírják s ennek a tilalomnak szigorú
figyelembevételét követeli. A hadseregben a
bajuszok meg van a maga története. 1848
előtt a katonának egyáltalán nem volt ba-
jusza. Valamennyi simára borotválkozott. A
mult század közepén kezdődött a bajuszvise-
lés. Radetzky nyolcvanasztendőskorában a
novarrai esata után növesztett pehelyszerű
bajuszkát, röviddel a hadjárat kitörése előtt
megigérte környezetének, hogy bajuszt nö-
veszt, ha a döntő győzelmet serege megnyeri.
Nemsokára Radetzky halála után a másik
szélsőségbe estek. Gyulay gróf tábornagy,
Radetzkynek az olasz hadsereg parancsnok-
ságában utóda, azt követelte, az alárendelt-
jeitől még azoktól is, akikkel a természet
ebben a nemben mostohán bánt el, hogy
szép bajuszt növesztessenek. A hetvenes évek
elején kapta a Windischgrätz dragonyosezred
a kolini győzelem emlékére a bajusztalanság
előjogát, annak az emlékére, hogy ezred ifju,
bajusztalan katonái annyira kitüntették ma-
gukat. Ezzel a bajusztalanság egyes kiváló
csapattestek különjoga lett s ezt a hadveze-
tőség nem szívesen bolygatta. A hadügy-
miniszter rendelete a király utasítására történt.

— Hofrichter. Bécsből jelentik ne-
künk: Kunz százados-hadbíró a mai napot
Linzben töltötte és Hofrichterre nézve terh 16
anyagot gyűjtött. Hofrichter első kihallgatása
csak pénteken lesz. Az új katonai büntető
perrendtartás alkalmazásáról szóló hírt nem
erősítik meg, mert a királyt nem lehetne arra
ráb rni, hogy a még érvényben levő katonai
büntető perrendtartást éppen ebben az egy
esetben ne alkalmazzák. Az a vegyes bizott-
ság, amely Reikenauban, Gabloncban és a
környékén nyomozta, vajjon Hofrichter nem
szerzett-e ciankálit, ma eredmény nélkül uta-
zott vissza Bécsbe.

— Elfogott betörő. Budapestről jelen-
tik: Az Izabella-utca 69. szám alatt lakó
Jobbágy Lajos ügyvédjelölt lakására tegnap
betörték. Jobbágy hazaérkezése megzavarta
a betörőket, akik megugrottak, de az egyiket
Fuchs Izidor 18 éves szerelőt elfogták és a
főkapitányságon letartóztatták. Jobbágy La-
jost Debrecenben sokan ismerik, mert jogász-
éveit itt töltötte.

— Lipót király betegsége. Brüsszel-
ből jelentik: Lipót király néhány nap óta a
nedves időjárás következtében izomreumában
szenved s emiatt nem bír a lábára állani.
Egyes német lapokban terjesztett valótlan
hírekkel szemben azonban jól értesült for-
rásból vett információ alapján megállapít-
ható, hogy a király közérzése oly jó, hogy
miniszterével órák hosszat tanácskozhatik.
Az összes riasztó hírek tulzottak. A királyt
e pillanatban nem kell féltetni komoly ve-

szedelemtől. Ennek legjobb bizonyítéka az a körülmény, hogy bulletint nem adnak ki betegségéről és hogy a trónörökös még Münchenben tartózkodik. — Brüsszelből jelentik még nekünk: Lipót király állapota a miniszteri tanácskozás alatt nagyon megrosszabbodott. A miniszterek kénytelenek voltak a királyt pamlagra fektetni. A benuulás csak akkor lenne nagyon veszedelmes, ha eljutna egészen a szívig. A trónörökösöt e hét végére várják. Egy másik brüsszeli táviratunk szerint Lipót király állapota mult éjjel nagyon nyugtalanító volt. A kar és a láb benuulása aggasztó mértéket öltött. Az erő hanyatlása és az étvágy fogyása nagyon aggasztja az orvosokat.

— **Uj képviselő.** Nagyszébenből jelentik: A nagyszébeni II. kerület orsz. képviselőjévé Gündisch Guidót egyhangulag képviselővé választották.

— **Meglopták a kávéházban.** Szabó József Varga-utca 72. sz. alatti lakos tegnap betért a Széchényi kávéházba. Mialatt mulatott, a vendégek közül valaki elemelte a kabátját. A rendőrség megindította az eljárást a tolvaj vendég ellen.

— **Köszönetnyilvánítás.** Solymosi Elek debreceni színésziskolai igazgató ur a f. hó 4-én rendezett vizsgai előadás tiszta jövedelméből a mai napon 70 korona 15 fillért, Feldner Aron m. kir. adótsz. ur pedig 4 korona 30 fillért volt szíves a siketnémák céljaira kezeimhez juttatni. Amidőn e kegyes adományokat nyilvánosan nyugtázom, azokért a siketnéma intézet nevében hálás köszönetemnek adok kifejezést Debrecen, 1909 december hó 8. Oláh Károly tanácsnok.

— **Két nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Horti János róm. kath. 82 éves, Jegés Mihályné ref. 24 éves, Vancsik Ilona róm. kath. 4 éves, Kovács Róza ref. 3 napos, Gyapjas Károly ref. 9 hónapos, Szalai Anna róm. kath. 19 éves, Szána György róm. kath. 56 éves, Vilmányi János ref. 4 éves, Herskovits Irén izr. 23 hónapos.

— **Papa Mama Baba Mentze! ingyen megtekinthető Kossuth-utca 4. sz.**

— **Alföldy László** okleveles táncitanár tánciskolájában Szent-Anna-utca 22. szám gyönyörű sikerrel befejezte az első tanfolyamot és megkezdte a beiratkozásokat a második tanfolyamra, mely december hó 11-én kezdődik meg délután 5 órakor. Beiratkozásokat bármely időben elfogad. Telefon sz. 735.

— **Megnyilt a baba menyország; Kossuth-utca 4. szám alatt. Babáknak ingyen! Papáknak és mamáknak olcsó pénzért! Csak rövid ideig látható!**

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

Robbanó pirulák Debrecenben.

Megtréfált huszárkapitány.

Minden rossz, ha vége rossz.

Debrecen, december 9.

Különös tréfát eszelt ki tegnap egy debreceni fiatalember, akinek a nevét azért nem áruljuk el, mert a most divatba jött pokolgépes és ciankális merényletek napjaiban, még az is gyanuba jöhet, aki ártatlan tréfákkal teszi próbára barátai vagy ismerősei bátorságát.

E. E. debreceni fiatalember merész játékra határozta el magát. Valami ártatlan robbanó anyagot vásárolt s abból apró pirulákat készítve, elküldte a különös ajándékot N. I. debreceni Vilmos-huszárezredbeli kapitány címére. A titokzatos küldeményt nem dobozta csomagolta, mert ez gyanut kelthetett volna, hanem vastag borítékba zárva, ajánlott levélként tette a postára.

A daliás, népszerű huszárkapitányhoz ma reggel beállított a levélhordó s átadta neki a rejtélyes tartalmu, ajánlott levelet,

amelynek a borítékán a címzett neve mellett e két szó állott:

Saját kezébe!!!

N. I. kapitány gyanutlanul bontotta fel a borítékot, amelyből nagy meglepetésére — apró fehér pirulák hullottak ki. A furesa golyópisok mellé egy használati utasítás volt mellékelve. — Ebben E. E. komoly hangon ajánlja orvosságát mindazon jó ismerőseinek, akik saját hibájukon kívül elvesztették... hogy is mondjuk... ifjui erejük szerelmi biztosítékait.

A délceg huszárkapitányt — s kirod Debrecenben mindenki tudja, hogy legénykorában mily nagy sikerei voltak a széptevés tereben, — nem érintette ez a csipős ötlet kellemetlenül s jóízűen nevetett a sikerült tréfán. A pikáns gyógyhatású pirulákat el akarta helyezni éjjeli szekrénye fiókjába, amikor a robbanó anyaggal megtöltött kis golyócskák hirtelen explodálni kezdtek és sísteregve, kellemetlen füstöt terjesztve pukkantak szét. Ennek már fele sem volt tréfa s a félig jól sikerült viccet elrontotta az a balul végződhetõ robbanás, amelyet a snájdig huszárkapitány állítólag ötletesebb tréfával fog megtrórolni.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

December 10, 11, 12.

Péntek, Szombat, Vasárnap:

A Szent Erzsébet nőegylet karácsonyi vásárja a Bika disztermében.

December 18., Szombat:

Este 9 órakor.

A Debreceni Gazda Kör bálja a Bika disztermében.

December 25., Szombat:

Este 8 órakor.

A Munkás Dalegylet estélye a Bika disztermében.

Január 5., Szerda:

Este 8 órakor.

A Polgári Kör táncestélye a Bika disztermében.

Január 9., Vasárnap:

Este 8 órakor.

Fráter Loránd dalestélye a Bika disztermében.

Január 13., Csütörtök:

Este 8 órakor.

Culp Julia s az orosz trió hangversenye a Bika disztermében.

Január 15., Szombat:

Este 8 órakor.

Culp Julia s az orosz trió hangversenye a Bika disztermében.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Pénteken, 1909 december 10-én

Itt először!

Meztelen asszony.

Szinmü.

Ezt követi:

Itt először!

A halottak visszajárnak.

Dráma.

Holnap, szombaton, december 11-én

Ugyanez.

* **Oláh Gábor darabjai.** A hót eseménye kétségkívül a holnapi bemutató neuratiója, Oláh Gábor a kiváló poéta új darabjainak bemutatója. Először adatik a Meztelen asszony, melyben Hahnel Arankának, Kardosnak és Keménynek van különösen hálás szerepe. Ezt követi: A halottak visszajárnak dráma, a főszerepekben Gazdi, Bátor, Gerő

Ida, Szilágyi Berta, Árkosi, Lugosi, Mártonffi, Kardossal. A holnapi bemutatónál nem csak a poéta Oláh Gábort látjuk, hanem megismerjük a modern drámai irodalom egyik jeles harcosát. A szintársulat tagjai a legnagyobb ambícióval készülnek nehéz, de hálás feladatokra, hogy sikerre vigyék Oláh Gábor szép darabjait.

TÁVIRATOK.

Justh, Tisza és Barabás.

Budapest, december 9. A tegnapi lapok közölték, hogy egy új kibontakozási terv keresztülvitele érdekében Justh Gyula, Tisza István és Barabás Béla Aradon tanácskoztak. Ezen hirre vonatkozólag ma megjelent a hivatalos cáfolat, amely jelzi, hogy mindahárom politikus privát ügyben volt, illetve keresztül utazott Aradon.

A Kuria elnöke a királynál.

Bécs, december 9. Dr. Günther Antal, a magyar királyi Kuria elnöke, ma délelőtt háromnegyed 10 órakor külön kihallgatáson jelent meg öfelségénél. A Kuria elnöke, e kihallgatáson köszönetet mondott a Felsőnek egyrészt azért az elismerésért, amelyvel az igazságügyminiszteri állás alól való fölmentése alkalmából kitüntette, másrészt jelenlegi méltóságára történt kinevezéseért.

Wekerle kihallgatása.

Bécs, november 9. Wekerle Sándor miniszterelnök a tegnapi minisztertanács határozatából kifolyólag ma kihallgatáson jelentkezett a királynál. Fél egykor kezdődött a kihallgatás. — Wekerle előadta a királynak a Zichyvel való tárgyalás eredményét s kérte a királyt, hogy ne fogadja el a kormány kibontakozási tervét, hogy mentse fel őket. A kihallgatás egy óra hosszáig tartott. A király, most sem döntött, de közölte Wekerlel, hogy pár nap múlva döntené fog. Wekerle hazautazott a kihallgatás után Budapestre, de legközelebb újra Bécsbe megy a döntés átvétele végett.

A tőzsde elnöke.

Budapest, december 9. A tőzsde elnökévé ma Sándor Pállal szemben dr. Horváth Eleméért választották meg.

Merénylet a cár ellen.

Szentpétervár, december 9. A cár „Standard” nevű hajójára ma két bombát repitettek. Megsebesülés nem történt.

Bolgárok titkos értekezlete.

Szalóniki, december 9. A bolgár alkotmányos klubok bezárása miatt az eddigi szalónikii központi iroda tagjai az összes bizalmi férfiak titkos értekezletét hívták egybe, hogy a nemzeti érdekek további védelméről tanácskozzanak. E konferenciára több szerb delegátust is meghívnak.

A hamburgi gázrobbanás.

Hamburg, december 9. A gázométer robbanásánál súlyosan sebesültek közül most egy berlini szerelő is meghalt; úgy, hogy a halottak száma eddig tízennégy. Négy súlyos sebesült állapota reménytelen.

Nagy sikkasztás a fővárosban.

Budapest, december 9. A „Takarékosság” című szövetkezetben — melynek tagjai nagyrésztben vasutasok — nagy sikkasztásnak jöttek a nyomára. — A szövetkezet pénztárnoka egy államvasuti főellenőr megszökött. Állítólag 60 ezer koronát sikkasztott el.

Közgazdaság.**Budapesti gabonatözsde.**

(Déli zárlat.)

Budapest, december 9.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv esékely. Szilárd irányzat mellett 10,000 méter-mázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs 5 fillérral drágább, a többi szilárd. Idő: esős.

Buza áprilisra	13 92—93
Buza májusra	13 75—76
Buza októberre	11 76—77
Rozs áprilisra	10 01—02
Rozs októberre	8 84—85
Zab áprilisra	7 56—57
Zab októberre	00 00—00
Tengeri májusra	6 64—65
Repece augusztusra	13 30—40

Debreceni piaci arak

Piacra hozatott	Minőség	Ára
Buza.....	19.200 78-6	30—
Kétszeres	15.100 74-2	21 20
Rozs.....	16.200 74-2	18 60
Árpa ...	14.800 66-4	14 40
Zab	14.600 47-5	14 40
Tengeri..	35.300 70—	16 —
„ uj	—, —	12 —
„ csöves	—, —	7 80 8—

Élelmi cikkek:

1 mm sertéshus	116 120 124	K
1 „ szalonna	132—140	„
1 „ kihalított sertés	126	K

Takarmány:

1 mm Lucerna	7—7 80
1 „ Széna	6—7—
1 „ Lóhere	6—
1 „ Bökköny	5—
1 „ Alomszalma	3 60 —
1 „ Takarmányrépa	1 30 —
1 „ Cukorrépa	2—2 20
100 kéve zsupszalma	15—

TÖRVÉNYKEZÉS.**A böszörményi hamisítás.****Nincs étvágya Feketének.**

Debrecen, dec. 9.

A debreceni kir. törvényszék folytatja a vizsgálatot a böszörményi váltóhamisítás ügyében. A vizsgálat során egyre több hamis váltót fedeznek fel.

A tegnapi nap folyamán a takarékpénztári könyvek alapján egy 2400 koronás váltót fedeztek fel. — Fekete József vádlott mindent magára vállalt és azt állította, hogy a váltókat ő hamisította és testvérei mit sem tudnak róla.

Ma délután ismét egy 1300 koronáról szóló hamis váltót fedeztek fel. A takarékpénztári igazgatót, három igazgatósági tagot és más két tanút hallgattak ki ez ügyben, akik Fekete Gábor ellen vallottak, aki azonban álhatalosan tagad.

Mint böszörményi tudósítónk jelenti: Fekete a tárgyalás kezdetétől több napig mitsem evett és a kir. ügyész rábeszélésére vett tegnap magához némi eledelt. Az ítélet az jövő hétre várható.

§ A Friedjung-pör. Bócsból táviratozzák: Ma délelőtti kezdődött az itteni esküdtsek előtt az előreláthatólag több hétig tartó becsületsértési pör dr. Friedjung Heinrich történettudós és Ambrost Henrik, a Reichpost felelős szerkesztője ellen. A pört 50 horvát országgyűlési képviselő és közülük külön Supilo, Privisevics és Lukinics képviselők in litoiták meg amiatt, mert több cikkben hazaáruló üzemekkel és szerbiai eredetű megvesztegetési összegek elfogadásával vádolták meg őket. A pör iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul meg. A vádlók közül 23 személyesen megjelent, köztük Tomasics altábornagyi egyenruhában. A tárgyalásokat Wach elnök vezeti.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. S. Lengyelről szóló cikked ügyében tisztelj meg becses látogatásoddal este fél hét és hét óra közt.

Kiadóhivatali üzenet

ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel kérjük mindazokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése lejár, szíveskedjenek a megújítás iránt idejekorán intézkedni, hogy a lapot továbbra is fennakadás nélkül küldhessük.

Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fémtisztítókivonatal

mely a legjobb fémtisztítószer a világon

Aláírási felhívás.

Debreczen sz. kir. város és vidéke t. közönségének szives tudomására hozzuk, hogy

JELZÁLOG ÉS HITELBANK
MINT SZÖVETKEZET

cég alatt korlátolt felelősség alapján álló szövetkezetet alapítottunk, mely céljával tüzte ki olcsó segélynyújtás által a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek istápolását.

A szövetkezet 5 éves évtársulatot alakít,

heti 50 fill. törzsbeli tétellel

s működését 1910. évi január hó 1-én hivatalos helyiségében **Piacutca 30. szám** (Ungváry ház) kezdi meg.

Az igazgatóság:DR. LÁNG SANDOR,
orvos, elnök.BERÉNYI LAJOS,
máv. fe ügyelő, alelnök.TURAI FRIGYES,
ügyvezető igazgató.DR. TOTH JANOS,
ügyvéd, jogtanácsos.BLATTNER GYULA
GROSZMANN IGNAC
LUKÁCS SOMAGLÜCK SANDOR
KISS IGNAC
SZIKSZAY GÉZAGOLDBERGER A.
LUKÁCS IZIDOR
TOTH LAJOS

URBANOVITS MIKSA

Felügyelő-bizottság:

SZILÁGYI J., BISOTKA I. Ifj. GANOFOSZKI L., KORMOS GY.

Aláírás eszközölhető bármely igazgatósági-, vagy felügy. bizottsági tagnál.

A
BORSOS-féle
HAJSZESZ a
legjobb hajnövesztő és haj-
ápoló szer. *Hatása bámulat-
os.* Megszünteti a hajhullást, a
hajvégek megtöredezését. NŐT-
TETI A HAJÁT és nem változ-
tatja annak színét. — Kapható:
Mihalovits Jenő
gyógyszertárban
DEBRECZEN.

A legszebb
karácsonyi és újévi ajándék
Némethy „platinotypia“ arcképei.

Kárpitos és díszítő műhelyünk
Debreczen, Faragó-utca 12. szám.

Van szerencsénk értesíteni a nagy-
eredemű közönséget, hogy a legjobb és
legdivatosabb munkákat, u. m.: **ebédő
háló- és szalon garnitúrát, lószőr és afrik
matracok** fölfrissítését.
Kívánatra házról, vagy saját műhe-
lyünkben is készítünk.

Videki munkát elfogadunk.
További pártfogást kérve:

Varga és Mehész
kárpitosok.

Hirdetmény.

A debreczeni református főiskola
gazdasági tanácsa a főiskolai táp-
intézet

marhabús szükségletének

ellátására ajánlati versenyt hirdet.
A szükséglet körülbelül 20,000 kilo-
gramm egy évben. Az ajánlattevők
ajánlataikat **f. hó 16-án déli
12 óráig** kötelesek beadni a fő-
iskolai háznagy hivatalhoz, ahol a
részletes feltételekről felvilágosítás
kapható.

A főiskola gazdasági tanácsa.

SZABÓ LAJOS FIAI cég
divataruházában
leszállított árak mellett
karácsonyi vásár
folyamatban van.

Árak, minőségek, választék versenyen kívül!

Sport flanel	eddig 24 krajeár	17 kr.
Velour Velez.	karácsonyi ára	
Mosó delain	eddig 36 krajeár	26 kr.
Franczia delain	karácsonyi ára	
115 cm. Angol szövet	eddig 42 krajeár	26 kr.
110 cm. Divat szövet	karácsonyi ára	
Ruhaselymek	eddig 85-90 kr.	50 kr.
	karácsonyi ára	
	eddig 80 krajeár	50 kr.
	karácsonyi ára	
	eddig 165 kraje.	90 kr.
	karácsonyi ára	
	eddig 2-3 forin	1 frt.
	karácsonyi ára	

A többi föl nem sorolt mintázott,
különbéle egyszínű kelméknél

40--50%-os árengedmény!

Legbiztosabb szépitőszert a
FÁY-fele ARC-CRÉM.
Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiál-
lításán arany éremmel és oklevéllel.
Hatása csodás!
Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, máj-
foltok, pattanások és az arcbőr
tisztítálatenszága ellen.
Egy tégely ára egy korona
Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona
Kapható a készítő
GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-
résznél =
Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszertár.

HIRDETÉSEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

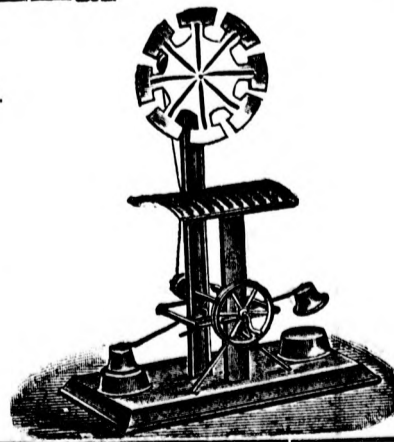
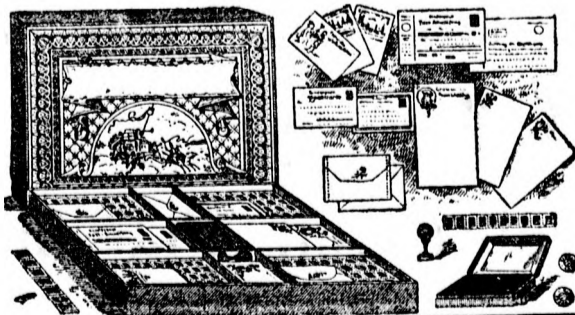
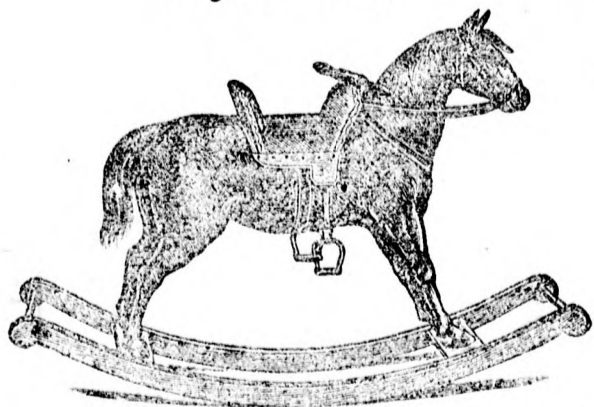
SZABADALMAK,
védjegy- és mintavédelem, az összes kultur-
államokban
GUSZTÁV BÉLA okl. mérnök, sza-
badalmi ügyvivő
Budapest, VII., Erzsébet-körut 13.
Telefon 172-74.

Megkezdődött a nagy **karácsonyi vásár**
MENTZE HENRIK KOSSUTH-U. 4.
ujdonságok áruházában, DEBRECZEN,

Gyermekjátékok és ajándéktárgyakból ez alkalommal
rendkívül sok ujdonság érkezett.

Olosó, szabott ár.

Pontos kiszolgálás.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szócig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetéseket árát mellékelni. A kiadóhivatal fentartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbítja, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat küld.

Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. o. 8-12-ig és d. u. 2-7-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Páris éjjele”, „Imádott”.

Ha unakoznak uraim, forduljanak bizalommal „Barna” jeligére e lap kiadóhivatalába.

Torus, nem volt megint ott, kis hamis, írjon! „Cvrano” jeligére a kiadóba.

Margitka, levelét későn kaptam, kérek újabb értesítést előbbi címre 13-áig saját címevel ellátva. „Titok 15”.

„Igaz szív” levelét vártam, érte mentem, nem írt... miért? Írjon „Kellemes” jeligére a kiadóba.

Prémes galléru hadfinak, teljes névvel ellátott levelet kérek a kiadóba. „Kismama”.

Egy előkelő megjelenésű fiatal ember ezuton óhajt megnősülni, vallás és vagyon mellékes! csak szép legyen. Arékes ajánlatokat „Mámor” jeligére kér e lap kiadóhivatalába.

Özvegy vagy unatkozó hölgyek ismeretségét keresem „Hű lovag” levelet e lap kiadóhivatalába.

Egy olyan özvegy asszonykát keresek, kinek egy esinos fiatalember diszkrét barátságát óhajtja. Leveletet kérek „Páris éjjele” jeligére a kiadóba.

Modern hölgyek vagy özvegyek, kik unatkoznak és óhajtának egy fess uri ember diszkrét barátságát, írjanak „Hajnalhasadás” jeligére a kiadóba.

Lakás.

Utcai butorozott szoba, külön bejáratú kiadó. Címe a kiadóban.

Csinos, butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Egy kis butorozott szoba, közel a Fő-térhez, azonnal kiadó.

Ajánlat.

Egy jó zongora eladó. Cím a Csáthy-féle könyvkereskedésben, Egyháztér 2. sz.

Sajat termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveiek, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Tanítónő, keresztény, elemi iskolás gyermekek mellé állást keres. „Megbízható” jeligével a kiadóba kerek.

Kereslet.

Ügynökök magas jutalékkal felvételnek. Cím a kiadóban.

Ügynököt keres egy helybeli cég, biztos mellékkereset. Cím a kiadóban

Pénztárvoznó felvétetik, ki gyakorlattal bír, előnyben részesül. Főlegyházy Jánosnál Piac-utca 65.

Négy középiskolát végzett, keresztény, jó családból való fiú tanuló felvétetik Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Lapunk utcai elárúsításához fiuk (Rik-kancsok) felvételnek.

Eladás.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Bihardlőszegen egy nagy jövedelmű szőlő, 6 hold, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni dr. Csáthy Dezső ügyvédi irodájában, Piac-u. 83.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cím a kiadóban.

Bihar—Dlőszegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN,

Kistemplombazár,

megkezdődött a nagy

Karácsonyi vásár.

Elsőrendű árúk kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

Kizárólag magyar gyártmány!

Kiváló olcsó és elismert jó

K 7.—

Férfi füzös cipő feljebb

K 6.—

Női füzös cipő

feljebb.

K 3.60

Gyermek- és leánycipő feljebb

Különlegesség „GOODYEAR WELT” árúban. A jelenkor elismert legjobb minősége.

„TURUL” cipőgyár részvenytárs. Temesvár.

Főraktár: Debreczen, Piac-utca 52.

Telefonszám 691.

TURUL

czipőgyár r.-t.
TEMESVÁR.

Legjobb bevásárlási forrás

tartós, jutányos és divatos
CZIPOÁRUKBAN
szabott, a cipő talpába bevéssett gyári árakkal.

Telefonszám 691.

Kizárólag magyar gyártmány!